

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB „DOMINGOS PREKYBA“ SKUNDO**

2021 m. balandžio Nr. S- (7-31/2021)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš komisijos pirmininko Evaldo Raistensio, narių Rasos Stravinskaitės, Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės (pranešėja), išnagrinėjo UAB „Domingos prekyba“ (toliau – Pareiškėja, Bendrovė) 2021-02-24 skundą dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – Atsakovas, Departamentas) 2021-02-03 sprendimo Nr. AS-36 (toliau – Sprendimas). Pareiškėjos atstovai A. D. ir M. Y. bei Atsakovo atstovės T. H. ir A. U. dalyvavo Komisijos 2021-03-23 posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė:

Pareiškėja ginčija Aplinkos apsaugos departamento Sprendimo dalį, patvirtinančią Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Apskaitos ir mokesčių kontrolės departamento Panevėžio apskaitos ir mokesčių kontrolės skyriaus 2020-12-17 patikrinimo aktą Nr. PA80-121-2020 (toliau – Aktas), kuriame konstatuota, kad Bendrovė, teikdama mokesčio už aplinkos teršimą (toliau – MUAT) deklaraciją FR0523 už 2019 m. mokestinį laikotarpį nesivadovavo Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo (toliau – MUATĮ) 4 straipsnio 3 dalies, 8 straipsnio 2 ir 4 dalių, Mokesčio už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis deklaracijos FR0523 formos ir mokesčio už aplinkos teršimą pakuotės atliekomis deklaracijos FR0524 formos užpildymo taisyklių, patvirtintų 2008-12-08 Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. VA-61/D1-658 (toliau – Deklaracijų formų užpildymo taisyklės) 4 punkto reikalavimais ir mokesčio deklaracijoje FR0523 už 2019 m. mokestinį laikotarpį nenurodė 20,377 t importuotų ir išleistų į vidaus rinką akumuliatorių kiekio. Tuo Bendrovė pažeidė MUATĮ 8 straipsnio 2 ir 4 dalių, 9 straipsnio 3 dalies, 4 dalies 3 reikalavimus. Konstatuota, kad nedeklaruotas apmokestinamųjų gaminių (toliau – AG) kiekis, tiekias Lietuvos Respublikos vidaus rinkai, laikomas nuslėpta tarša AG atliekomis, už kurį, vadovaujantis MUATĮ 9 straipsnio 3 dalimi ir 4 dalies 3 punktu apskaičiuotas mokestis didesniu tarifu sudaro 9302 Eur.

Sprendimu Akto išvados buvo patvirtintos.

Pareiškėja nurodo, kad iš dalies sutinka su Akte ir Sprendime nurodytomis aplinkybėmis, tačiau nesutinka, kad 2019 m. mokestis už aplinkos teršimą AG atliekomis, kai Pareiškėja suklydo (padarė techninę klaidą) ir pateiktoje FR0523 deklaracijoje nenurodė vidaus rinkai tiekų AG kiekio (akumuliatorių), būtų apskaičiuotas taikant 2 kartus didesnę mokesčio tarifą, nes, jos nuomone, Pareiškėjos veikoje nebuvo piktavališkumo ir mokestinės naudos siekimo. Pareiškėja

mano, kad mokestis jai apskaičiuotas nepagrįstai, Sprendime į Pareiškėjos pateiktas pastabas nebuvo atsižvelgta. Pareiškėjos pozicija grindžiama toliau nurodytais motyvais.

Pareiškėja nurodo, kad užsiregistravusi Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje sistemoje (toliau – GPAIS) kaip Lietuvos Respublikos rinkai tiekianti apmokestinamuosius gaminius: automobilių hidrauliniai (tepaliniai) amortizatoriai, vidaus degimo variklių filtrai (registracija Gamintojų ir importuotojų sąvade 2007-05-04, GPAIS – 2018-05-28). Pareiškėja Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme nustatytas pareigas vykdo kolektyviai (sutartis su Autogamintojų ir importuotojų asociacija).

Pareiškėja nurodo, kad atliekų apskaita buvo vedama vadovaujantis Gaminių apskaitos ir atliekų tvarkymo organizavimo veiklos ataskaitų teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009-05-27 įsakymu Nr. D1-290 nustatyta tvarka (2017 m. mokestinis laikotarpis), nuo 2018 m. ir 2019 m. apskaitą vykdo naudodamasi GPAIS.

Pareiškėja nurodo, kad mokesčio už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis deklaracijas (forma FR0523) pateikė: už 2017 m. mokestinį laikotarpį 2018-02-15, už 2018 m. – 2019-02-15, už 2019 m. – 2020-02-13, t. y. nepažeisdama MUATĮ 7 straipsnio 2 dalies reikalavimų.

Pareiškėja skunde nurodo, kad vykde Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytas gaminių ir (ar) pakuotės atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduotis. Administratoriui pateikti Autogamintojų ir importuotojų asociacijos išduoti dokumentai: 2017 m. – Nr. 1761KA0001-1446-2368, Nr. 1751KA0001-1446-2368, Nr. 1710KA0001-1446-2368, Nr. 1721KA0001-1446-2368, 2018 m. – Nr. 1861KA0071-1446-2368, Nr. 1852KA0072-1446-2368, Nr. 1810KA0027-1446-2368, Nr. 1821KA0031-1446-2368, 2019 m. – Nr. 1961KA0023-1446-2368, Nr. 1951KA0096-1446-2368, Nr. 1910KA0039-1446-2368, Nr. 1952KA0097-1446-2368 ir Nr. 1921KA0064-1446-2368.

Pareiškėja nurodo, kad sutinka, kad pateikė netikslūs deklaracijos duomenis, tačiau šis veiksmas atliktas neturint tikslo nuslėpti mokesčius, t. y. FR0523 deklaracijoje, pateiktoje už 2019 m., nurodytas neteisingas vidaus rinkai tiekto AG kiekis (pramoninių švino akumuliatorių) ir teisingai nurodytas panaudotų ar perdirbtų AG atliekų kiekis, kuriam Bendrovė turėjo dokumentus ir (ar) patvirtinimus.

Pareiškėja nurodo, kad vidaus rinkai tiekto AG kiekį (pramoniniai švino akumuliatoriai, dokumentas Nr. 1921KA0014-4795-1446) deklaravo GPAIS sistemoje 2020-01-23 (dok. Nr. 1921KA0064-1446-2368). Dokumentas pateiktas, priimtas ir Pareiškėjai nėra susidaręs mokėtinas mokestis (patvirtinimas apie gaminių ir (ar) pakuočių sutvarkymą priimtas 2020-02-04). Faktiškai teikiant deklaraciją deklaruojuojant AG kiekius buvo padaryta klaida buhalterinėje programoje.

Pareiškėja išdėsto MUATĮ nuostatas, reglamentuojančias MUAT apskaičiavimą ir mokėjimą. Nurodo, kad MUAT moka gaminių gamintojai ir importuotojai, t. y. asmenys, apmokestinamuosius gaminius gaminantys ir tiekiantys Lietuvos rinkai. Bendrovė iš esmės nesutinka su taikyta sankcija, t. y. MUAT, apskaičiuotu didesniu tarifu (dauginant paskaičiuotą mokestį iš koeficiento). Nurodo, kad pagal MUATĮ 9 straipsnio 3 dalyje nustatytą teisinį reglamentavimą, būtina nustatyti aplinkybę, kad mokesčių mokėtojas (šiuo atveju – Bendrovė) sąmoningai siekė konkretaus neteisėto rezultato – AG kiekio nuslėpimo.

Pareiškėja teigia, kad patikrinimo metu buvo pateikti įrodymai, jog Pareiškėja tvarko atliekų apskaitą be esminių pažeidimų, deklaracijas teikia laiku. Pareiškėja akcentuoja, kad šiuo atveju FR0523 deklaracija taip pat buvo pateikta laiku, tačiau netyčia suklydus 2019 m. į vidaus rinką išleistų akumuliatorių kiekio Pareiškėja nenurodė.

Pareiškėja pažymi, kad patikrinimo metu Bendrovė geranoriškai bendradarbiavo, teikė visus reikalaujamus dokumentus.

Pareiškėja nurodo, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2008 m. sausio 21 d. ir 2008 m. rugsėjo 17 d. nutarimuose yra išaiškinęs, kad teisės aktui nenustačius teisės vertinti sankcijos proporcingumo padarytam pažeidimui, laikytina, kad tokia nuostata prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnio 1 daliai ir nepagrįstai suvaržo teismo teisę priimti teisingą sprendimą, tai pažymi ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (2011 m. birželio 17 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A-662-2368/2011).

Pareiškėja nurodo, kad Konstitucinio Teismo praktikoje išaiškinta, jog institucijų priimtų nutarimų taikyti asmeniui konkrečią sankciją pagrįstumo ir teisėtumo kontrolę užtikrina teismas. Jis, atsižvelgdamas į teisės pažeidimo pobūdį, jo mastą, atsakomybę lengvinančias bei kitas reikšmingas aplinkybes ir vadovaudamasis teisingumo, protingumo kriterijais, turi teisę nuspręsti, kad tokia sankcija asmeniui neturi būti taikoma, jei dėl tam tikrų itin svarbių aplinkybių ji yra akivaizdžiai neproporcinga (neadekvati) padarytam teisės pažeidimui ir dėl to neteisinga. Sankcijos proporcingumą vertina teismas (žr. pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. lapkričio 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-3056/2011; 2011 m. birželio 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-662-2368/2011; 2012 m. sausio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-114/2012 ir kt.).

Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 56 straipsnio 6 dalis įtvirtina, kad teismas įvertina įrodymus pagal vidinį savo įsitikinimą, pagrįstą visapusišku, išsamiu ir objektyviu bylos aplinkybių viseto išnagrinėjimu, vadovaudamasis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais. Taigi, konstatuoti tam tikro fakto buvimą ar nebuvimą galima tik remiantis byloje surinktų įrodymų visuma, o ne atskirais įrodymais. Nustatant teisiškai reikšmingas aplinkybes turi būti įvertintas surinktų įrodymų pakankamumas, jų nuoseklumas, galimi jų prieštaravimai, logiškumas, atitinkamų duomenų nurodymo aplinkybės, įrodymų šaltinių patikimumas. Iš ABTĮ 56 straipsnio 6 dalies taip pat matyti, kad įrodymų vertinimas, kaip objektyvios tiesos nustatymo procesas, grindžiamas subjektyviu faktoriumi – vidiniu įsitikinimu. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) 2016 m. balandžio 12 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-2166-575/2016 nurodė, kad vidinis įsitikinimas – tai ne išankstinis įsitikinimas, nuojauta, o įrodymais pagrįsta išvada, kuri padaroma iš surinktų įrodymų, kada išnagrinėjami reikšmingi faktai, iškeliamos ir ištiriamos galimos versijos, įvertinami kiekvienas įrodymas atskirai ir jų visuma.

Pareiškėjos nuomone, už padarytą pažeidimą skiriama tokio dydžio ekonominė sankcija ir ja sukeltos pasekmės yra akivaizdžiai nepagrįstos, neteisingos, neprotingos ir neproporcingos (neadekvačios) padarytam pažeidimui, neatitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalies, 36 (8) straipsnio 1 dalies, 3 straipsnio, 36 (2) straipsnio 1 dalies, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 139 straipsnio 6 dalies, 140 straipsnio 1, 2 dalies, 141 straipsnio 1 dalies nuostatų, padaryto pažeidimo pobūdžio, masto ir kitų reikšmingų aplinkybių.

Pareiškėja teigia, kad Departamentas nenustatė, kad Pareiškėja pažeidimą būtų padariusi tyčia ar turėtų tikslą nuslėpti mokesčius. Nesant padarytos žalos biudžetui ir duomenų, kad Pareiškėja piktybiškai ir tikslingai pateikė deklaracijas su klaidomis, mokesčių apskaičiavimas taikant 2 kartų didesnį mokesčio tarifą yra aiškiai neadekvatus padarytam teisės pažeidimui ir nėra teisingas.

Pareiškėjos nuomone, Departamentas išsamiai neišnagrinėjo ir neanalizavo pastabose išdėstytų ir patikrinimo metu konstatuotų aplinkybių, todėl prašo atsižvelgti į Pareiškėjos skundą dėl Departamento Sprendimo ir jį panaikinti.

Departamentas Sprendime nurodė, kad Pareiškėja 2019 m. mokestiniu laikotarpiu tiekė Lietuvos Respublikos vidaus rinkai apmokestinamuosius gaminius. Pareiškėja yra mokesčio už

aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis mokėtoja, kaip tai numato MUATĮ 5 straipsnio 3 dalies reikalavimai.

Departamentas nurodė, kad atlikus mokesčio už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis apskaičiavimo ir deklaravimo patikrinimą nustatyta, kad pagal baterijų ir akumuliatorių apskaitos duomenis, Aplinkosauginių mokesčių kontrolės informacinės sistemos (toliau – IKS) duomenis, GPAIS duomenis nustatyta, kad Pareiškėja, teikdama mokesčio deklaraciją FR0523 už 2019 m. mokestinį laikotarpį nesivadovavo tikrinamu laikotarpiu galiojusio MUATĮ 4 straipsnio 3 dalimi, 8 straipsnio 2, 4 dalimis, Deklaracijų formų užpildymo taisyklių 4 punkto reikalavimais ir mokesčio deklaracijoje FR 0523 už 2019 m. mokestinį laikotarpį nenurodė importuotų ir išleistų į vidaus rinką akumuliatorių kiekio. Bendrovė pažeidė tikrinamu laikotarpiu galiojusio MUATĮ 8 straipsnio 2 ir 4 dalis ir Mokesčio už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-09 įsakymu Nr. D1-370/1K-230 (toliau – Mokesčio už AG apskaičiavimo tvarkos aprašas) 3 punkto reikalavimus. Vadovaujantis MUATĮ 3 dalimi ir 4 dalies 3 punktu, mokesčio už AG apskaičiavimo tvarkos aprašo 8 punkto reikalavimais, patikrinimo metu buvo skaičiuojamas mokestis taikant didesnę tarifą už aplinkos teršimą AG atliekomis, kai mokesčio mokėtojas pateiktoje deklaracijoje nurodė neteisingą vidaus rinkai tiekų AG kiekį ir teisingai nurodė panaudotų ar perdirbtų AG atliekų kiekį, kuriam turėjo dokumentus ir (ar) patvirtinimus, nurodytus Mokesčio už AG apskaičiavimo tvarkos aprašo 10 punkte. Apskaičiuota MUAT suma sudaro 9302 Eur. Detalūs mokesčio didesniu tarifu už nuslėptą taršą apmokestinamųjų gaminių atliekomis skaičiavimo duomenys pateikti Akte.

Departamentas konstatavo, kad vadovaujantis Mokesčio už aplinkos teršimą kontrolės tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009-04-23 įsakymu Nr. DI-213 (toliau – Mokesčio kontrolės tvarka) 8 punktu, nurodo, kad vykdant mokestinį patikrinimą vertinamos tik tos mokesčio už aplinkos teršimą ir (ar) valstybinius gamtos išteklius deklaracijos, kurios Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos buvo pateiktos iki patikrinimo pradžios datos, t. y. iki registruoto pranešimo/pavedimo apie patikrinimą išsiuntimo mokėtojui datos. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 120 straipsnis, Mokesčio kontrolės tvarkos 4 punktas nurodo, mokestinio patikrinimo pradžia laikoma registruoto pranešimo/pavedimo apie patikrinimą išsiuntimo mokėtojui diena.

Departamentas nurodė, kad Pranešimas apie patikrinimą/pavedimas Pareiškėjai buvo išsiųstas 2020-10-28 registruotu paštu bei ei. paštu (duomenys neskelbtini). MUAT deklaracija FR0523 už 2019 m. pateikta 2020-02-13. Iki pranešimo apie patikrinimą/pavedimo išsiuntimo mokesčio deklaracija FR0523 už 2019 m. mokestinį laikotarpį tikslinta nebuvo. Įvertinus duomenis esančius Aplinkosauginių mokesčių kontrolės informacinėje sistemoje (toliau – IKS) pradėjus mokestinį patikrinimą duomenys imami pagal patikrinimo dienai IKS esančią informaciją.

Departamentas nurodė, kad privalo imperatyviai laikyti teisės aktų reikalavimus ir negali atsižvelgti į Bendrovės pastabose nurodytas aplinkybes.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos skundas tenkintinas. Departamento Sprendimo dalis, susijusi su nurodymu Pareiškėjai sumokėti 9302 Eur MUAT naikintina.

Ginčas byloje kilo dėl Sprendimo dalies, kuriuo Pareiškėja įpareigojama sumokėti 9302 Eur MUAT AG atliekomis, Departamentui konstatavus, kad Pareiškėja mokesčio deklaracijoje FR0523 už 2019 m. mokestinį laikotarpį nenurodė importuotų ir išleistų į vidaus rinką akumuliatorių kiekio ir MUAT AG atliekomis apskaičiavus taikant didesnę tarifą (koef. 2).

Pareiškėja prašo Sprendimą panaikinti, akcentuoja tinkamą atliekų apskaitos vedimo tvarką, tai, kad 2018 m. ir 2019 m. apskaitą vykdo naudodamasi GPAIS, akcentuoja savalaikį mokesčio už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis deklaracijų pateikimą, tai, kad vykdė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytas gaminių ir (ar) pakuotės atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduotis, sutinka, kad mokesčio už aplinkos teršimą deklaracijoje (FR0523) nurodė netikslūs duomenis apie AG (akumuliatorių) kiekius, tačiau nurodo neturėjusi tikslo nuslėpti mokesť. Nurodo, kad FR0523 deklaruoiant AG kiekius buvo padaryta klaida buhalterinėje programoje. Pareiškėjos teigimu, patikrinimo metu nebuvo nustatyta, kad Pareiškėja pažeidimą būtų padariusi tyčia ar turėtų tikslą nuslėpti mokesčius. Nesant padarytos žalos biudžetui ir duomenų, kad Pareiškėja piktybiškai ir tikslingai pateikė deklaracijas su klaidomis, mokesčių apskaičiavimas taikant 2 kartus didesnę mokesčio tarifą yra aiškiai neadekvatus padarytam teisės pažeidimui ir nėra teisingas. Pareiškėjos atstovai Komisijos posėdžio metu prašė panaikinti Sprendimą arba sumažinti apskaičiuotą sumą.

Dėl ginčo teisinio reguliavimo

Fizinių ir juridinių asmenų, vykdančių ūkinę veiklą Lietuvoje, taip pat Lietuvos Respublikoje įregistruotų užsienio juridinių asmenų ir kitų organizacijų atstovybių bei filialų mokesčio už aplinkos teršimą mokėjimo tvarką ir kontrolę nustato MUATĮ (MUATĮ 1 straipsnio 1 dalis). Ginčui aktualiu laikotarpiu galiojusiame MUATĮ, be kita ko, nurodyta, kad šio įstatymo paskirtis – ekonominėmis priemonėmis skatinti teršėjus mažinti aplinkos teršimą, vykdyti atliekų prevenciją ir tvarkymą, neviršyti nustatytų teršalų išmetimo į aplinką normatyvų, taip pat iš mokesčio kaupti lėšas aplinkosaugos priemonėms įgyvendinti (MUATĮ 1 straipsnio 2 dalis).

MUATĮ 3 straipsnio 2 punkte nurodyta, kad mokesčio objektas yra Įstatymo 3 priedėlyje nurodyti gaminiai, kurie nėra bet kokio kito pagaminto ar įvežto (importuoto) į Lietuvos Respublikos teritoriją gaminio sudedamoji dalis, be kurios gaminys negali būti naudojamas pagal paskirtį; MUAT gaminių ir (ar) pakuotės atliekomis moka gaminių gamintojai ir importuotojai (MUATĮ 4 straipsnio 3 dalis); AG sąrašas ir mokesčio už aplinkos teršimą šių gaminių atliekomis tarifai pateikti šio Įstatymo 3 priedėlyje. (MUATĮ 6 straipsnio 7 dalis); fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie pagal šį įstatymą privalo mokėti MUAT, Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka tvarko teršalų išmetimo į aplinką, sąvartyne pašalintų atliekų, AG ir pripildytos gaminių apmokestinamosios pakuotės apskaitą.

Pagal MUATĮ 5 straipsnio 6 dalį, gamintojai ir importuotojai atleidžiami nuo mokesčio už aplinkos teršimą gaminių ir (ar) pakuotės atliekomis už tą gaminių ir (ar) pakuotės kiekį, kuris proporcingas įvykdytos Vyriausybės nustatytos gaminių ir (ar) pakuotės atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduoties daliai.

MUATĮ 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Aplinkos ministerija kontroliuoja teršalų išmetimo į aplinką, sąvartyne pašalintų atliekų, AG ir pripildytos gaminių apmokestinamosios pakuotės apskaitą, tikrina MUAT apskaičiavimą; už išmestą iš stacionarių taršos šaltinių normatyvus viršijantį teršalų kiekį ar nuslėptą teršalų ir (ar) sunaudotų degalų, sąvartyne pašalintų atliekų ir (ar) AG bei pripildytos gaminių apmokestinamosios pakuotės kiekį MUAT mokamas taikant didesnę tarifą (MUATĮ 9 straipsnio 3 dalis); MUAT, taikant didesnę tarifą, apskaičiuojamas nuslėptą AG bei apmokestinamosios pakuotės kiekį dauginant iš tarifo, nurodyto šio įstatymo 3 ar 4 priedėlyje, ir koeficiento 2 (MUATĮ 9 straipsnio 4 dalies 3 punktas).

MUAT mokesstinis laikotarpis yra kalendoriniai metai. MUAT sumokamas ir MUAT deklaracija pateikiama ne vėliau kaip pasibaigus mokesčiniam laikotarpiui, iki kalendorinių metų, einančių po to mokesčio laikotarpio, vasario 15 dienos teritorinei Valstybinei mokesčių inspekcijai, kurios veiklos teritorijoje mokesčio mokėtojas yra įregistruotas mokesčių mokėtojų registre (MUATĮ 7 straipsnio 1 ir 2 dalys).

Aiškindamas AG bei apmokestinamosios pakuotės nuslėpimo sampratą (9 straipsnio 4 dalies 3 punktas), LVAT yra pažymėjęs, jog MUATĮ paskirtis – ekonominėmis priemonėmis skatinti teršėjus mažinti aplinkos teršimą, vykdyti atliekų prevenciją ir tvarkymą, neviršyti nustatytų teršalų išmetimo į aplinką normatyvų, taip pat iš mokesčio kaupti lėšas aplinkosaugos priemonėms įgyvendinti. Siekiami tikslai suponuoja būtinybę ypatingam teisiniam režimui, užtikrinančiam aplinkosaugos priemonių (mažinti aplinkos teršimą, vykdyti atliekų prevenciją ir tvarkymą, neviršyti nustatytų teršalų išmetimo į aplinką normatyvų) efektyvumą (pvz., LVAT 2005 m. rugsėjo 14 d. nutartis adm. byloje Nr. A-7-928/2005, 2016 m. vasario 18 d. nutartis adm. byloje Nr. A-406-525/2016).

Mokesčio deklaracija – mokesčių mokėtojo pateikiamas mokesčių administratoriui dokumentas, kuriame nurodoma informacija apie mokesčių mokėtojo apskaičiuotą mokesčio sumą už mokesčio įstatyme nustatytą laikotarpį, taip pat su mokesčio apskaičiavimu ar sumokėjimu susiję kiti duomenys (MAĮ 2 straipsnio 8 dalis). MUAT gaminių ir (ar) pakuotės atliekomis mokamas pagal faktiškai per mokestinį laikotarpį tiekta Lietuvos Respublikos vidaus rinkai AG ir (ar) pripildytos gaminių apmokestinamosios pakuotės kiekį (MUATĮ 8 straipsnio 4 dalis). LVAT nurodė, kad deklaravimas nustatyta tvarka ir terminais pagal MUATĮ yra pakankamas teisinis pagrindas taikyti paminėtą mokesčio apskaičiavimo tvarką. Tuo tarpu mokesčio nedeklaravimas reiškia kenksmingos veiklos masto ir su ja susijusių prievolių valstybei slėpimą, neviešinimą, o tai kelia didesnę pavojų įstatymu saugomiems interesams ir sąlygoja didesnių piniginių prievolių valstybei atsiradimą. LVAT nurodė, kad nuslėptas AG ir (ar) apmokestinamosios pakuotės kiekis yra visas AG ar apmokestinamosios pakuotės kiekis, kurio įstatymo nustatyta tvarka nedeklaravo ir už kurį nesumokėjo mokesčio (pvz., 2005 m. rugsėjo 14 d. nutartis adm. byloje Nr. A-7-928/2005; 2013 m. lapkričio 25 d. nutartis adm. byloje Nr. A-520-1831/2013; 2014 m. lapkričio 27 d. nutartis adm. byloje Nr. A-492-1794/2014), nes už teršalų išmetimo į aplinką, sąvartyne pašalintų atliekų, AG ir pripildytos gaminių apmokestinamosios pakuotės apskaitos tvarkymą ir MUAT deklaracijoje pateiktus duomenis yra atsakingas MUAT mokėtojas (MUATĮ 8 straipsnio 6 dalis).

Dėl patikrinimo metu nustatytų faktų

Komisija pažymi esmines aplinkybes, nustatytas patikrinimo metu:

Pirma, Pareiškėja užsiregistravusi GPAIS kaip Lietuvos Respublikos rinkai tiekianti AG (registracija Gamintojų ir importuotojų sąvade 2007-05-04, GPAIS – 2018-05-28). Bendrovė Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme nustatytas pareigas vykdo kolektyviai (sutartis su Autogamintojų ir importuotojų asociacija) (Akto 6 punktas);

Antra, Departamentas nustatė, kad 2017 m. AG ir BA apskaita buvo vedama vadovaujantis Gaminių apskaitos ir atliekų tvarkymo organizavimo veiklos ataskaitų teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009-05-27 įsakymu Nr. D1-290 nustatyta tvarka (2017 m. mokestinis laikotarpis) (Akto 7 punktas);

Trečia, Pareiškėja mokesčio už aplinkos teršimą AG atliekomis deklaracijas (forma FR0523) teikė laiku: už 2017 m. mokestinį laikotarpį deklaraciją pateikė 2018-02-15, už 2018 m. mokestinį laikotarpį – 2019-02-15, už 2019 m. mokestinį laikotarpį – 2020-02-13, t. y. nepažeisdama MUATĮ 7 straipsnio 2 dalies reikalavimo (Akto 11 punktas);

Ketvirta, Pareiškėja vykdė Vyriausybės nustatytas gaminių ir (ar) pakuotės atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduotis ir turi Autogamintojų ir importuotojų asociacijos išduotus Patvirtinimus apie gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą: 2017 m. Nr. 1761KA0001-1446-2368, Nr. 1751KA0001-1446-2368, Nr. 1710KA0001-1446-2368, Nr. 1721KA0001-1446-2368, 2018 m. Nr. 1861KA0071-1446-2368, Nr. 1852KA0072-1446-2368, Nr. 1810KA0027-1446-2368, Nr. 1821KA0031-1446-2368, 2019 m. Nr. 1961KA0023-1446-2368, Nr. 1951KA0096-1446-2368,

Nr. 1910KA0039-1446-2368, Nr. 1952KA0097-1446-2368, Nr. 1921KA0064-1446-2368 (Akto 12 punktas);

Penkta, Administratoriaus nustatytas importuotų ir išleistų į vidaus rinką akumuliatorių kiekio mokesčio deklaracijoje FR0523 už 2019 m. mokesčinį laikotarpį nedeklaravimas yra vienkartinio pobūdžio pažeidimas, padarytas dėl klaidos buhalterinėje programoje ir žmogiško neapsižiūrėjimo šios klaidos nepastebint;

Šešta, vidaus rinkai tiekų AG kiekį (pramoniniai švino akumulatoriai, dokumentas Nr. 1921KA0014-4795-1446) įmonė teikė GPAIS sistemoje 2020-01-23 (dok. Nr. 1921KA0064-1446-2368);

Septinta, byloje nenustatyta, kad Pareiškėja apgaulingai tvarkė apskaitą ar jos iš viso netvarkė, klastojo dokumentus, neteikė Administratoriui informacijos ir kt., sąmoningai siekė nevykdyti teisės aktų reikalavimų. Šią išvadą patvirtino ir Aplinkos departamento atstovai Komisijos posėdžio metu.

Dėl MUAT apskaičiavimo pagrįstumo

Kaip jau minėta, MUATĮ 5 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad gamintojai ir importuotojai atleidžiami nuo mokesčio už aplinkos teršimą gaminių ir (ar) pakuotės atliekomis už tą gaminių ir (ar) pakuotės kiekį, kuris proporcingas įvykdytos Vyriausybės nustatytos gaminių ir (ar) pakuotės atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduoties daliai. Norėdami pasinaudoti šia mokesčio lengvata, gamintojai ir importuotojai Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka turi pateikti dokumentus, patvirtinančius šių gaminių ar pakuotės atliekų perdirbtą ar panaudotą energijai gauti kiekį.

Apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduotys patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-11-24 nutarimu Nr. 1168 „Dėl apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduočių patvirtinimo“ (2015-12-16 nutarimo Nr. 1324 redakcija). Nešiojamųjų baterijų (galvaniniai elementai) ir akumuliatorių naudojimui ir (ar) perdirbimui Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino 45 % užduotį (atsižvelgiant į tiekų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių kiekį).

Vadovaujantis Pareiškėjos pateikta apmokestinamųjų gaminių apskaita, GPAIS duomenimis Pareiškėja per 2019 m. mokesčinį laikotarpį į Lietuvos vidaus rinką išleido 20,377 t akumuliatorių. Kaip jau minėta, Pareiškėja vykdė Vyriausybės nustatytas gaminių ir (ar) pakuotės atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduotis ir turi Autogamintojų ir importuotojų asociacijos išduotus Patvirtinimus apie gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą, tarp kurių ir 2020-02-04 patvirtinimą Nr. 1921KA0064-1446-2368, kurio duomenimis sutvarkytas akumuliatorių atliekų kiekis sudaro 9,17 t. Dėl kitų AG (padangų, vidaus degimo variklių degalų arba tepalų filtrų, vidaus degimo variklių įsiurbimo oro filtrų) ginčo nėra.

Pareiškėjos užduoties įvykdymo lygį apskaičiavus pagal Mokesčio už AG apskaičiavimo tvarkos aprašo (2012-04-10 įsakymo Nr. D1-307/1K-132 redakcija) 5, 6, 7 punktuose nustatytą metodiką, nustatyta, kad Pareiškėjos faktiškas AG atliekų tvarkymo užduoties įvykdymas – 45 proc. Vadinasi, Pareiškėja Vyriausybės nustatytą akumuliatorių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduotį įvykdė visa apimtimi.

Komisija, apibendrindama anksčiau išdėstytas teisės aktų nuostatas ir atsakydama į Pareiškėjos skunde akcentuotą aplinkybę, kad apskaičiuotas mokestis už aplinkos teršimą turėtų būti panaikintas dėl to, kad Pareiškėja sąmoningai nesiekė neteisėto rezultato – AG nuslėpimo, pažymi, jog teisės aktai tiesiogiai nenumato galimybės apskaičiuoti MUAT pagal kaltės pobūdį ir atsižvelgti į tai, kad subjektas nesiekė nuslėpti dalies AG. Tačiau šiuo atveju, atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėja Vyriausybės nustatytą akumuliatorių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduotį įvykdė visa apimtimi (45 proc.) ir įgijo teisę į MUATĮ 5 straipsnio 6 dalyje nustatytą lengvatą,

konstatuotina, kad už 2019 m. mokestinį laikotarpį mokėtinas MUAT nesusidaro, todėl nėra pagrindo teigti, jog MUAT buvo nedeklaruotas ir nesumokėtas MUATĮ 7 straipsnio 2 dalyje nustatytu laiku. Atsižvelgiant į išdėstytą ir į tai, kad patikrinimo metu nebuvo nustatyti jokie apgaulingos apskaitos vedimo, dokumentų klastojimo ar sąmoningo siekimo nevykdyti teisės aktų reikalavimų faktai, nėra pagrindo mokesčio deklaracijoje FR0523 už 2019 m. mokestinį laikotarpį nenurodytą importuotų ir išleistų į vidaus rinką akumuliatorių kiekį vertinti kaip nuslėptą ir apskaičiuoti MUAT padidintu tarifu. Atsižvelgiant į tai, Sprendimu patvirtintas didesniu tarifu už nuslėptą taršą AG apskaičiuotas MUAT 9302 Eur naikintinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 2 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos 2021-02-03 sprendimo Nr. AS-36 dalį, kuria nurodoma Pareiškėjai sumokėti į biudžetą 9302 Eur mokesčio už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas	Evaldas Raistenskis
Komisijos narė	Rasa Stravinskaitė
Komisijos narys	Andrius Venius
Komisijos narė	Vilma Vildžiūnaitė